

Scenár integrovaného tematického bloku

Deň s mobilom

Téma: Zastrahovanie a obťažovanie mobilom, obrazové a video správy, zneužívanie mobilu

Ročník: druhý

Program dňa (2 bloky):

- Komunita
- O troch prasiatkach
- Mobilové pravidlá
- Vie to aj ovečka

Aplikačné úlohy

- Energizér
- Reflexia (uzatváracia aktivita)

Integrácia predmetov a tém:

Slovenský jazyk - gramatika - delenie hlások, hláskoslovie, téma: rozlišovacie znamienka - dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky...

Písomná komunikácia, tvorba krátkych textových správ - SMS a email,

Čítanie - O troch prasiatkach (upravená rozprávka), sloh - tvorba modernej rozprávky na motívy klasickej rozprávky,

Vlastiveda - čísla tiesňového volania (požiarnici, polícia, záchranná služba),

Matematika - operácia sčítania a odčítania v obore do 100,

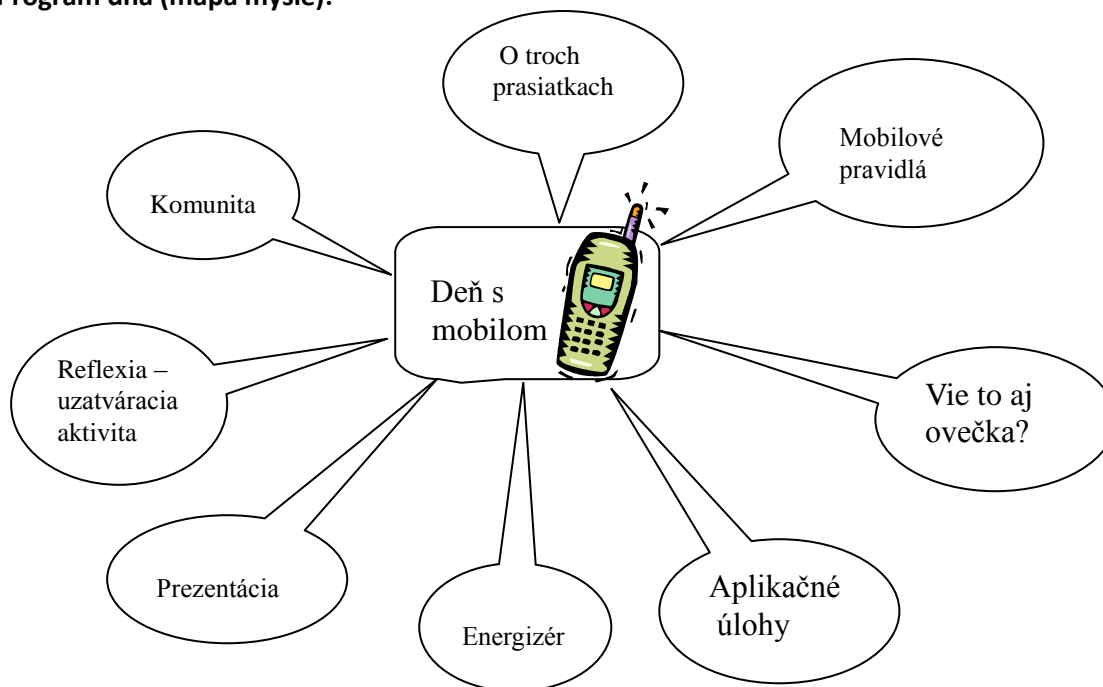
Výtvarná výchova - kreslenie piktogramov, symbolov a práca s plastelínou.

Sociálne zručnosti, ktorých rozvoj u detí prispieva k získaniu mediálnej kompetencie priateľstvo.

Čo chceme deti naučiť (kľúčové učivo) :

V dnešnej dobe skoro každý človek vlastní a používa aj niekoľko mobilných telefónov, nevynímajúc deti. Pre deti a mládež je dnes veľmi príťažlivé fotografovanie a zasielanie obrázkov zhotovených telefónom s fotoaparátom. Mobilný telefón sa ľahko môže stať nástrojom na zastrašovanie a obťažovanie iných. Môže ísť napríklad o výhražné hlasové odkazy, zasielanie výhražných SMS správ a rozširovanie obrázkov zhotovených telefónom. V situáciách ohrozenia práve mobilom môžeme privolať pomoc. Treba však poznať tiesňové volacie čísla. Jednou z najrozšírenejších a najnebezpečnejších foriem zneužívania mobilov sú falošné tiesňové volania.

Program dňa (mapa mysle):

Motivačná komunita:

Spoločné čítanie rozprávky O troch prasiatkach (pracovný list č.3). Po prečítaní rozprávky rozhovor s deťmi a odpovede na otázky (zameranie aj na čítanie s porozumením):

Ako sa vám páčil moderný príbeh o troch prasiatkach?

Aké sú hlavné postavy z tohto príbehu?

Ako sa medzi sebou prasiatka dorozumievali?

V čom spravilo najmladšie prasiatko chybu?

Aké boli z toho následky?

Prečo nemohli prísť hasiči pomôcť Luimu?

Prečo neprišla sanitka pomôcť Huimu?

Čo radia prasiatka všetkým deťom?

Mobilové pravidlá - spoločné úlohy

Tu učiteľ usmerňuje diskusiu a napíše s deťmi základné pravidlá pri používaní mobilu. Mohli by znieť aj takto:

- mobil budem používať iba na telefonovanie mamke, ockovi a rodine,
- posielam len také fotografie, videá, ktoré:
 - nezosmieňujú,
 - neznevažujú,
 - neubližujú,
 - nezobrazujú odhalených ľudí.

(V diskusii opíšeme, ktoré fotografie sú nevhodné na posielanie a prečo.)

Vie to aj ovečka – spoločné úlohy

1. Motivácia v tejto aktivite, vyvodením pravidla je krátke video, ktoré deťom pustíme na Ibeam tabuli.

http://ovce.sk/rozpravky_youtube.phtml?lang=sk&pg=netancuj_s_vlkom

Spoločne vyvodíme ďalšie pravidlo:

- telefónom nevolať na linky tiesňového volania (presne s deťmi zdefinujeme, o ktoré linky ide - integrácia s vlastivedou pre 2. ročník) len tak z nudy

2. Deti si vyberú svoje mobily. Ak niekto nemá mobil, učiteľ zdôrazní, že hodnota človeka sa nemeria podľa toho, čo vlastní. Sú ľudia, ktorí sa používaniu mobilných telefónov vyhýbajú z rôznych dôvodov (zdravotné, nechota byť stále zastihnuteľní a vyrušovaní, používajú iné komunikačné prostriedky...). Deti môžu pracovať v skupinkách a spoločne s učiteľom si ukazujú, kde a ako sú uložené čísla tiesňového volania. Učiteľ deťom vysvetlí aj potrebu uloženia si ICE čísla.

- ak mi zavolá niekto cudzí, koho nepoznám, okamžite telefón položím alebo ho dám mamke či ockovi. Do reči cez telefón sa nedám ani vtedy, keď mi ten človek niečo ponúka (cukríky, nový mobil...).

3. Opäť krátka rozprávka na Ibeam

http://ovce.sk/rozpravky_youtube.phtml?lang=sk&pg=zatajovany_kamarat

Pri tejto téme sa porozprávame s deťmi o priateľstve. Je dôležité vedieť rozoznať, či je každý človek našim priateľom alebo či priateľstvo iba nehrá.

- nikdy neviem, kto je naozaj na druhej strane, preto som opatrný/á.

Napísané pravidlá umiestnime na viditeľnom mieste v triede.

Pri tejto téme je možné porozprávať sa deťmi aj o školskom poriadku (aj o zákone) a o bode, v ktorom nie je používanie mobilov počas vyučovania povolené.

Energizér:

Vymenia sa všetci tí, ktorí...

Deti sedia na stoličkách v kruhu. Jedno dieťa ostáva k kruhu a jeho snahou je „ukoristiť“ si stoličku pre seba. Dieťa povie: „vymenia si miesta tí, ktorí majú v triede dobrého kamaráta (...ktorí netelefonujú s cudzími ľuďmi, ktorí volajú len krátko a stručne, ktorí už dnes poslali SMSku...)“. Vtedy sa postavia a vymieňajú si miesta tie deti, ktoré majú v triede dobrého kamaráta a v strede ostáva znova jedno dieťa.

Aplikačná úloha povinná:

1. Prasiatko Hui z našej modernej rozprávky poslalo SMSku Luimu. Prečítajte si ju správne a prepíšte ju písaným písmom do zošita slovenského jazyka správne s rozlišovacími znamienkami.

Aplikačné úlohy na výber:

1. Napíš do slohového zošita krátky príbeh alebo modernú rozprávku (najmenej 10 viet) (pomôž si známou detskou rozprávkou tak ako v rozprávke o troch prasiatkach), kde budú postavy používať mobily a dodržiavať (alebo naopak nedodržiavať) pravidlá, o ktorých sa dnes rozprávame. **lingvistická inteligencia**
2. Navrhni a nakresli na tvrdý výkres piktogramy - obrázky, ktoré budú vystihovať jednotlivé pravidlá správneho používania mobilu. **priestorová inteligencia**
3. Zdramatizuj rozprávku o troch prasiatkach. Dramatizácia nebude trvať dlhšie ako 5 minút. **telesne - kinestetická inteligencia**
4. Vymodeluj z pripravenej plastelíny mobil budúcnosti. Porozmýšľaj, aké technické vymoženosti bude mobil mať. **priestorová inteligencia**
5. Vypočítaj do zošita matematiky koľko písmen (slov) môže ešte Hui použiť do SMSky z úlohy č.1. Skús SMSku aj dopísať. Počet znakov v SMSke je 100.

(Deti treba upozorniť, že sa počítajú aj medzery.) **matematická inteligencia**

Čas na prípravu aplikačných úloh: 20 minút.

Postup skončil som skôr:

Deti, ktoré budú mať aplikačné úlohy spravené skôr, postupujú podľa tohto postupu:

1. Ukončenú prácu ešte raz prekontrolujem.
2. Som ohľaduplný k ostatným spolužiakom, ktorí ešte pracujú a používam krátky hlas.
3. Do prezentácie si budem:
 - o vymaľovávať pripravené omaľovánky,
 - o čítať si knihu z triednej knižnice,
 - o len tak si kresliť,
 - o oddychovať v oddychovom kútiku.

Energizér:

Hra telefón. Deti vytvoria kruh a učiteľ pošepká prvému žiakovi do ucha vetu. Vetu si postupne deti šepkajú do ucha a posledný ju povie nahlas.

Prezentácia aplikačných úloh:

Čas: tiež 20 minút

Jednotlivci, dvojice alebo skupiny prezentujú výsledky svojich úloh pred celou triedou. Spätnú väzbu im poskytuje tak učiteľ, ako aj celá trieda. Nakoniec sa ohodnotia aj všetci členovia skupiny.

Ako hodnotenia je vhodné použiť do žiackej knižky nálepky, pečiatky a pozitívne vety.

Reflexia

Deti si po prezentácii a hodnotení sadnú do kruhu spolu s učiteľom. Ešte raz sa spoločne vrátia k mape dňa a zopakujú si, čo všetko dnes robili, čo všetko sa naučili.

Ešte raz si všetci zopakujú pravidlá správneho používania mobilu, ktoré majú napísané na flipcharte.

Učiteľ sa detí opýta, či by dokázali porozprávať o tom, čo sa dnes učili aj ostatným deťom v iných triedach. Deti dávajú návrhy, ako by ich triedna prezentácia o pravidlách správneho používania mobilu mohla vyzeráť. Učiteľ v brainstormingu zapisuje všetky nápady na flipchart.

Typ na následnú aktivitu:

Deti by mohli v rámci ďalšieho bloku uplatniť sociálnu zručnosť organizáciu a pripraviť prezentáciu pre ostatné triedy. Úlohy rozdelí učiteľ a celý proces v triede facilituje.

Použité pomôcky: Ibeam tabuľa, vlastné mobilné telefóny detí, pomôcky na aplikačné úlohy - flipchartové alebo baliace papiere, fixy, plastelína, farbičky, kancelárske papiere A4, tvrdý výkres A3.

Potrebné materiály:

materiál Orange - Deti a mobil,

upravená rozprávka O troch prasiatkach (pracovný list č.3),

omaľovánka - materiál Orange - Deti a mobil,

materiály z internetu http://ovce.sk/rozpravky_youtube.phtml?lang=sk&pg=netancuj_s_vlkom

pracovný list s SMSkou bez diakritiky (pracovný list č.4).

Spracovala Martina Kolcúnová, upravila Tatiana Piovarčiová.

Pracovný list č. 1:

O troch prasiatkach

(upravené)

autorka: Annamária Čapáková (9 rokov)

pramene: <http://www.zsuzhorodska.sk/predmety/predmet/1stupen/html/sloh06.htm>

Kde bolo, tam bolo, boli raz kamaráti - tri prasiatka, ktoré, ako všetky deti, chodili do školy. Po ukončení školského roka sa vrátili k svojej mamke, aby sa pochválili výučnými listami. Najstaršie z prasiatok menom Lui sa vyučilo za poľnohospodárskeho technika, stredné Dui za tesára a najmladšie Hui za murára. Večer pred spaním sa spolu zhovárali a dohodli sa, že je na čase, aby sa o seba postarali samy. Tak aj spravili.

Hneď ráno sa každé z nich vybralo svojou cestou, aby si postavilo dom. Lui si svoj dom postavil na širokom poli z kociek slamy, ktoré tam ponechali kombajny po žatve. Dui si požičal motorovú pílu a v neďalekom lese si postavil dom z dreva. Hui sa rozhodol postaviť si svoj dom na okraji mesta z panelov, preto si na pomoc zavolať kamaráta zajaca, ktorý bol žeriavnikom. Všetkým šla práca od ruky. Už po dvoch mesiacoch mohlo dôjsť ku kolaudácii domov.

Každý z nich si žil vo svojom dome spokojne. Aby im nebolo smutno, kúpili si mobilné telefóny a každý deň si volali alebo si posielali SMSky.

Ich domčeky sa im tak páčili, že si ich všetci cez mobil pofotili a navzájom si fotky posielali. Lenže najmladší Lui sa pomýlil a poslal fotografie domčekov na číslo mobilu, ktorý vlastnil zlý vlk.

Netrvalo dlho a pred slameným domčekom sa zlý vlk objavil. Vlčak chcel slamený domček sfúknuť, a tak Lui rýchlo vytočil z mobilu číslo na hasičov, aby mu prišli pomôcť. Lenže v tom čase volal na to isté číslo nejaký chlapec, ktorý sa iba tak z dlhej chvíle hral, a tak sa prasiatko nikam nedovolalo. Stihlo ešte rýchlo vytočiť číslo brata Huiho a utiecť k nemu do domčeka z dreva. Vlčak jeho domček zbúral.

Lui a Hui sa triasli od strachu v drevenom domčeku. Aj tu sa vlčak dostal a keď fúkol, domček sa zrútil. Jedno drevo spadlo Huimu na nohu. Lui chcel zavolať sanitku, ale ani teraz sa nedovolal, lebo jedno dievčatko práve vtedy volalo na záchranku a chcelo sa s tetou dispečerkou porozprávať.

Tak Lui podoprel Huiho a spolu utiekali do domčeka posledného kamaráta Duiho. Vlčakovi sa ani na tretí pokus nepodarilo odfúknuť domček, tak sa nahneval, šiel pre traktor, aby vyvalil dvere. Ale Dui už vytáčať číslo na políciu a tentoraz sa mu to aj podarilo. Netrvalo dlho a milého vlčaka viedla polícia v putách do väzenia.

Od tých čias si bračekovia užívajú pokojný život v murovanom domčeku. A všetkým deťom odkazujú:

- mobily využívajte iba na krátku komunikáciu s ľuďmi, ktorých poznáte,
- fotografie a videá posielajte tiež iba na známe čísla,
- fotky a videá, ktoré privádzajú druhých do rozpakov alebo ich ukazujú v nevhodných situáciách, neposielajte nikomu,
- nezneužívajte linky tiesňového volania.

Pracvný list č. 2:

